

MAREK MARIUSZ TYTKO (Cracow, Poland)
e-mail: marek.mariusz.tytko[at]uj.edu.pl

[Rec.:] *Testament Polski Walczącej*, pod red. Wojciecha Balińskiego, Księgarnia Akademicka, Kraków 2005, 43 [5] s.

Broszura pt. *Testament Polski Walczącej* dedykowana „Politykom i żołnierzom Polskiego Państwa Podziemnego” jest z jednej strony wydawnictwem okolicznościowym opublikowanym w związku z odsłonięciem dnia 5 lipca 2005 r. tablicy pamiątkowej na budynku przy ul. Skarbowej 2 w Krakowie, gdzie podjęto decyzję o rozwiązaniu Rady Jedności Narodowej (RJN) dnia 5 lipca 1945 r. Z drugiej strony jest to unikatowa mini-monografia poświęcona ostatniemu etapowi Polskiego Państwa Podziemnego, które formalnie zakończyło swoje istnienie z początkiem lipca 1945 r. poprzez samorozwiązanie RJN, będącej ostatnią suwerenną polską strukturą II Rzeczypospolitej. Publikacja składa się ze *Wstępu* autorstwa Wojciecha Balińskiego oraz dwóch studiów. W pierwszym studium pt. „*Śladami Katarzyny*”. *Polityka Stalina wobec Polski 1939-1945* Wojciech Baliński analizuje proces historyczny podporządkowania sobie Polski przez Stalina (1939-1945), na wzór rozbiorów Polski z udziałem carycy Katarzyny w XVIII w. oraz próby „ocalenia” polskich przyczółków przez niektórych polskich polityków w tym czasie, mimo niesprzyjających warunków. W drugim studium Maria Żychowska podejmuje zasadniczy temat biograficzny pt. *Jerzy Braun (1901-1975). Twórca kultury harcerskiej, poeta, pisarz, dramaturg, filozof, ostatni przewodniczący Rady Jedności Narodowej oraz ostatni Delegat Rządu RP na Kraj w Polskim Państwie Podziemnym*. Z kolei pomieszczono w publikacji źródłową dokumentację pt. *Odezwy Rady Jedności Narodowej*, tj. dwa teksty RJN z dnia 1 lipca 1945 r., w tym dokument zawierający *Testament Polski Walczącej*. Publikacja zawiera 4 ilustracje czarno-białe. Pozycja na walory poznawcze, pogładowe oraz edukacyjne, może być wykorzystana jako materiał pomocniczy (dydaktyczny) do wychowania patriotycznego i edukacji historycznej na uczelniach przez wykładowców oraz w szkołach przez nauczycieli historii i wiedzy o społeczeństwie, przydatna dla uczniów i studentów oraz dla miłośników polskich dziejów.

Tytuł w języku angielskim (the title in English):

[Rev.:] The Testament of the Fighting Poland

Abstract (Summary):

The book entitled *The Testament of the Fighting Poland* concerns the history of the Fighting Poland in 1939-1945. The book contains some documents of the Polish Underground State (1939-1945), especially the Council of National Unity, which was dissolved on 5th July 1945. It was the last independent institution of the Second Republic of Poland. This last underground structure was terminated under the Soviet occupation of Poland. The book also contains reproductions of the documents concerning Polish lands annexed by the occupants (1939-1945). The description of the occupation (1939-1989) was done in parallel to the description of the partitions of the Polish State in the 18th century. The book includes a text describing the life and activity of Jerzy Braun (1901-1975), a poet, a scout, the last President of the Council of National Unity. The book also contains some information about the Representation of the Government of the Polish Republic for the Country, and the last proclamations of the Council of National Unity (the beginning of July 1945. "The Testament of the Fighting Poland" is a contribution to the description of the Polish peace struggles for independence. The book has been published in Polish.

Key words:

history, the Fighting Poland (1939-1945), Polish Underground State (1939-1945), Council of National Unity (RJN) – dissolution (5 July 1945), the Second Republic of Poland, last sovereign structure of the Second Republic of Poland (July 1945), Polish Soviet occupation (1944-1945), Joseph Stalin (1878-1953) - Polish land annexation (1939-1945), partitions of the Polish State (18th century), empress (tsaritsa) Catherine (1729-1796), Jerzy Braun (1901-1975), Representation of the Government of the Polish Republic for the Country, proclamations of the Council of National Unity (July 1945), Testament of the Fighting Poland (July 1945),

Słowa-klucze:

historia, Polska Walcząca (1939-1945), Polskie Państwo Podziemne (1939-1945), Rada Jedności Narodowej (RJN) – samorozwiązanie (5 lipca 1945), II Rzeczpospolita Polska, ostatnia suwerenna polska struktura II Rzeczypospolitej (lipiec 1945), sowiecka okupacja Polski (1944-1945), Józef Stalin (1878-1953) - zabór ziem Polski (1939-1945), rozbiory Polski (18. wiek), caryca Katarzyna (1729-1796), Jerzy Braun (1901-1975), Delegat Rządu RP na Kraj, Odezwy Rady Jedności Narodowej (lipiec 1945), Testament Polski Walczącej (lipiec 1945),

Bibliografia (Bibliography):

Testament Polski Walczącej, pod red. Wojciecha Balińskiego, Księgarnia Akademicka, Kraków 2005, 43 [5] s.